

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.287/2021/4.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Dr. Frisch Ügyvédi Iroda (felperesi jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Frisch Gábor ügyvéd) pártfogó ügyvéd által képviselt **Felperes1** (Cím2) I. rendű és **Felperes2** (Cím2) II. rendű felpereseknek – a Brunner Tamás ügyvéd (alperesi jogi képviselő címe) által képviselt **Alperes1** (alperes címe) alperes ellen munkabér és szabadságmegváltás tárgyában indult perében a Fővárosi Törvényszék 3.M.71.529/2020/22. számú ítéletével szemben a felperesek által 25. és 26. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

közbenső ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és megállapítja, hogy a felperesek és az alperes között munkaviszony állt fenn, az összecszerűség elbírálása érdekében az iratokat visszaküldi az elsőfokú bíróságnak.

A fellebbezési eljárásban pernyertes I-II. rendű felperesek pártfogó ügyvédi képviselőjével járó díjat 100 %-ban az alperes viseli.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság határozata és az általa megállapított tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2021. október 19-én hozott 3.M.71.529/2020/22. számú ítéletével elutasította a felperesek keresetét, melyben a munkaviszonyban történt foglalkoztatásokra tekintettel az I. rendű felperes 451.350 forint munkabér és 871.200 forint szabadságmegváltás, a II. rendű felperes 1.110.750 forint munkabér és 871.200 forint szabadságmegváltás megfizetésére kérték kötelezni az alperest.

[2] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes vállalkozóként alvállalkozói szerződést kötött 2016. március 31-én a Alvállalkozó2-vel (a továbbiakban: alvállalkozó). A szerződés értelmében az alvállalkozó vállalta, hogy a vállalkozó által meghatározott vagyonvédelmi feladatokat ellátja. A megállapodás 5.3. pontja szerint a munkáltatói jogköröket teljes mértékben az alvállalkozó gyakorolta. A szerződés 5.5. pontja pedig azt tartalmazta, hogy az alvállalkozó a legnagyobb gondossággal, szakszerűséggel köteles eljárni az őrszemélyek kiválasztásában. Erre tekintettel az alperes nem volt jogosult dönteni az alvállalkozó által foglalkoztatott munkavállalók munkabérééről, csupán az alvállalkozó által teljesített munkaóra alapján fizetett vállalkozási díjat.

[3] Alperesi gazdasági társaság ügyvezetője ügyvezető volt. Az alperes három munkavállalót foglalkoztatott: feletttest, tanú1 és munkatárst. tanú2 feladatai közé tartozott a vagyonőrzés szakmai részének biztosítása a különböző telephelyeken, a megbízókkal történő kapcsolattartás, munkaruha, igazolványok biztosítása, kiállítása, továbbá az alvállalkozó felé annak igazolása, hogy az adott munkahelyen mennyi munkaórát tevékenykedtek a vagyonőrök. tanú2 feladata volt továbbá, hogy az alvállalkozóval munkaszerződés létesítésére jelentkező személyeket tájékoztassa a munkabér várható összegéről, a munkaidőről és a munkavégzés helyéről. A felvételi beszélgetések során tanú2 tett fel kérdéseket a jelentkezőknek a szakmai képzettségük és a magánéletük tekintetében, továbbá jogosult volt teljesítési igazolást kiadni a vagyonőrök által ledolgozott munkaóra tekintetében az alvállalkozó felé.

[4] A felperesek 2016-ban a alperes címel1 alatti irodában vagyonőri munka létesítése érdekében folytattak megbeszélést felettessel, aki a szokott módon adott nekik tájékoztatást a feladatokról. Ezt követően a felperesek 2016. december 2. napjától különböző helyszíneken vagyonőri feladatokat láttak el. Írásbeli munkaszerződéssel nem rendelkeztek, munkájuk ellenértékéért 550 forint/óra díjazás alapján kaptak munkabért, amit a telephelyre kiérkező járőrtől kaptak meg borítékban, vagy kérésükre azt tanú2 adta át nekik a alperes címel1 alatti irodában, szintén lezárt borítékban. Arra is volt példa, hogy az alvállalkozó valamelyik alkalmazottja adta át a havi fizetést a felpereseknek. A felperesek vagyonőri igazolvánnyal rendelkeztek, amelyen az alperes és az alvállalkozó neve is fel volt tüntetve. A felperesek a munkavégzésük során bérjegyzéket nem kaptak, 2019 májusáig végeztek munkát az ismertetett módon.

[5] Az elsőfokú bíróság a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 32. §, 20. §, 42. § és 44. §-aira hivatkozva elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felpereseknek ki volt a munkáltatója, figyelemmel az alvállalkozói szerződésben foglaltakra. Ennek körében azt tartotta szükségesnek tisztázni, hogy munkaviszony jött-e létre a felperesek foglalkoztatása céljából.

[6] Kifejtette, hogy a munkaviszonyt munkaszerződés hozza létre és írásbeli munkaszerződés hiányában a felpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy az alperessel munkaviszonyban álltak. Kifejtette, hogy a munkaviszony megállapításakor vizsgálni kell az adott jogviszony tekintetében az ún. elsődleges és másodlagos jellemzőket. Erre vonatkozóan alkalmazandónak találta a már hatályon kívül helyezett a munkavégzés alapjául szolgáló

szerződések minősítése során figyelembe veendő szempontokról szóló 7001/2005. (MK.170) FMM-PM együttes irányelvben (a továbbiakban: irányelv) kifejtetteket.

[7] Az elsőfokú bíróság releváns bizonyítékként értékelte tanú2 alperesi munkavállaló tanúvallomását, aki azt adta elő, hogy valóban beszélt a felperesekkel és tájékoztatta is őket a munkabér nagyságrendjéről, a munkaidőről, a munkavégzés helyéről. Ugyanakkor a munkabérek kifizetéséről nem a tanú, illetve nem az alperes, hanem az alperes alvállalkozója gondoskodott, mert zárt borítékban juttatta el a munkabérek a felperesek számára. A tanú a szabadságok kiadására sem rendelkezett felhatalmazással, csupán a napi pihenőidő biztosítása volt a feladata. Az elsőfokú bíróság tanú2 tanúvallomása alapján nem találta bizonyítottnak, hogy a felperesek és az alperes között munkaviszony jött létre, mivel a tanú2 által ellátott feladatok ezt nem támasztották alá. Önmagában abból a tényből, hogy a felperesek részére átadott igazolványon az alperes neve is fel lett tüntetve, még nem lehetett a munkáltató személyére következtetést levonni. Az elsőfokú bíróság figyelembe vette tanú1 alperesi munkavállaló tanúvallomását is, aki az alperesnél foglalkoztatott munkavállalók számára tett egyértelmű előadást, továbbá arra, hogy az irodai munkavégzés során nem találkozott a felperesekkel.

[8] Az elsőfokú bíróság érvelése szerint a munkaviszony létrejöttét cáfolta az alvállalkozói szerződés tartalma is, mely szerint a munkáltatói jogokat az alvállalkozó gyakorolta a vagyonörök tekintetében. Ezen kívül a becsatolt örszolgálati naplók sem igazolták a felek közötti munkaviszony fennállását. A felperesek nem hivatkoztak olyan bizonyítékra, amely az alperessel létrejött munkaviszonyuk fennállását alátámasztotta. Nem bizonyították, hogy tanú2 munkaviszony létesítésével, módosításával vagy megszüntetésével, vagy akár munkabér megállapításával kapcsolatban bármilyen jogosultsággal rendelkezett, vagy az alperes megbízásából munkáltatóként intézkedett. Nem bizonyított, hogy tanú2 a szabadságok kiadása vagy elszámolása vonatkozásában érdemi döntési jogosultsággal rendelkezett, mivel kizárólag tudomásul vette a szabadságokat. A teljesítési igazolások pedig azt támasztották alá, hogy a vagyonörök teljesítésének igazolására az alperes és az alvállalkozó közötti elszámolás keretében került sor. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság bizonyítottság hiányában utasította el a felperesek keresetét.

A felperesek fellebbezése

[9] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatásával a keresetnek helytadó érdemi döntés meghozatalát kérték, az alperes kereset szerinti marasztalásával.

[10] A Pp. 369. § (3) bekezdése alapján kérték az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelősége vizsgálatát, továbbá a megállapított tényekből eltérő jogi következtetések levonását a tények eltérő minősítésével. Érvelésük szerint az elsőfokú bíróság ítélete az Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontjával ellentétes volt, mivel bizonyították, hogy munkaviszony jött

létre az alperessel, ez alapján pedig az alperes kötelezettsége volt a foglalkoztatás és a munkabér fizetés. Az Mt. 44. §-a alapján nem volt jelentősége, hogy a munkaszerződések írásba foglalására nem került sor, mivel a munkaviszony ennek hiányában is érvényesen létrejöttek minősült.

[11] Az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a tényeket amikor azt állapította meg, hogy az alvállalkozó gondoskodott a munkabérek kifizetéséről. tanú2 tanúvallomásában ugyanis elismerte, hogy a munkabéreket ő maga adta át a felpereseknek. A kifizetett bér származásának igazolása az alperes terhére esett. Ezen kívül tanú2 gondoskodott a munkavégzés körülményeinek rendezéséről, a felperesek munkavégzésre történő beosztásáról. Ezért az elsőfokú bíróság által hivatkozott irányelvre tekintettel is megállapítható volt a munkaviszony létrejötte, amelyet egyébként maga tanú2 szüntetett meg, amikor „egyszerűen elküldte” a felpereseket. Az elsőfokú bíróság nem tulajdonított megfelelő jelentőséget az őrszolgálati naplók tartalmának sem, amelyek alátámasztották a felperesek által teljesített munkaórákat.

[12] Az alperes nem terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[13] A felperesek fellebbezése alapos a jogalap tekintetében.

[14] Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás adatainak téves értékelésével állapította meg a tényállást és téves jogkövetkeztetések alapján nem megalapozott döntést hozott a munkaviszony fennállása kérdésében. Ennek során a Pp. 279. § (1) bekezdése megsértésével jutott arra a következtetésre, hogy tanú2 tanúvallomása és az alvállalkozói szerződés tartalma, figyelemmel az egyéb rendelkezésre álló iratokra, nem támasztotta alá a felek között létrejött munkaszerződés tényét.

[15] Az elsőfokú bíróság indokolatlanul tulajdonított jelentőséget a felperesek foglalkoztatását illetően az alvállalkozói szerződésnek a bizonyított tényekkel ellentétben. A szerződés tartalmát ugyanis éppen tanú2 vallomása cáfolta, aki részletesen és nagyrészt a kereseti kérelemmel egyezően nyilatkozott a jogviszony létesítésének körülményeiről és a munkáltatói jogkör gyakorlásáról.

[16] tanú2 tanú – nem vitatottan - munkaviszonyban állt az alperessel és vallomása szerint nem csak a felperesek, hanem más vagyonörök esetében is személyesen intézte a foglalkoztatást. A tanú folytatta le a jelentkezőkkel az interjút, ő tisztázta a képzettséggel és egyéb releváns szempontokkal kapcsolatos kérdéseket. A tanú adott tájékoztatást az elérhető

munkabérről és ő volt az, aki jogosult volt a munkavállalók munkaidejét és a munkavégzés helyét is meghatározni, függetlenül az alvállalkozói szerződésben foglaltaktól. Mivel további adminisztrációra, felettesi jóváhagyásra egyik fél sem hivatkozott, ebből az következett, hogy tanú2 volt jogosult dönteni a foglalkoztatásról az Mt. 42.§ (1) bekezdése szerinti munkaszerződés létesítésével a munkáltatója, azaz az alperes nevében. A vele történt tárgyalás során állapodtak meg a felek a munkaszerződés Mt. 45.§ (1) bekezdésében meghatározott kötelező tartalmi elemeiről. A tanúnak arról sem volt tudomása, a munkaviszony létesítése érdekében az alvállalkozó részéről tárgyaltak-e valakivel a felperesek (71.529/2020/6. jkv. 2. oldal), ami azt erősíti, hogy a vele való megállapodás képezte a foglalkoztatás alapját.

[17] A tanú a vallomásában azt is előadta, hogy rendszerint ő adta át a felperesek számára a munkabért. A felperesek részére kifizetett munkabér összegére a tanú nem emlékezett, de azt elismerte, hogy annak kifizetésére a közreműködésével került sor. Nem volt jelentősége annak, hogy a tanú állítása szerint a borítékban található összeget nem az alperes, hanem az alvállalkozó fizette meg. Ez a vállalkozási szerződésre tartozó olyan kérdés volt, ami a felperesek munkaviszonyát, a munkáltató személyét nem érintette.

[18] Az ítéltábla álláspontja szerint releváns körülmény volt, hogy a munkavégzéssel összefüggő több, lényeges kérdés tekintetében szintén tanú2 rendelkezett döntési jogosultsággal, hiszen ő osztotta be a felperesek munkaidejét, munkaruhát, igazolványt is biztosított számukra és ő jelölte ki a munkavégzés helyét, a ledolgozott munkaórákat is a tanú igazolta és saját előadása szerint a napi pihenőidő biztosítása is az ő feladata volt. A tanú arra is nyilatkozott, hogy ha valakivel nem voltak megelégedve, az elbocsátásáról is ő volt jogosult dönteni (3.M.71.529/2020/16. jkv. 4. oldal). Mindezek alapján nem volt jelentősége annak, hogy a tanú vallomásában negligálni próbálta a felperesek foglalkoztatásával kapcsolatos jogosultságait arra hivatkozva, hogy semmiről nem dönthetett, nem tudja milyen szerződéseket kötött az alvállalkozó a munkavállalókkal, továbbá a szabadságot sem ő engedélyezte, csupán nyilvántartotta a munkaszervezés érdekében. A tanú vallomása alapján éppen az volt megállapítható, hogy valamennyi, a felperesek foglalkoztatásával kapcsolatos lényeges körülmény, kérdés tekintetében érdemi döntést hozhatott a munkáltató képviselőjében.

[19] tanú2 vallomása a fent kifejtettek szerint éppen a keresetben hivatkozottakat támasztotta alá. A foglalkoztatással kapcsolatos alapvető döntések meghozatala, a jogviszony létesítése, a munkabér meghatározása, a pihenőidő, a munkavégzés helyének közlése, meghatározása és a munkavégzés ellenőrzése, továbbá a jogviszony megszüntetése mind olyan releváns, a munkáltató döntési jogkörébe tartozó kérdések, amelyekre vonatkozóan bizonyítottan tanú2 intézkedett.

[20] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg azt, hogy a felperesek nem bizonyították az alperessel fennállt munkaviszonyuk tényét. A Pp. 265. §-a értelmében a felpereseket terhelte azon jelentős tények bizonyítása, amelyek a munkaviszony fennállásával voltak összefüggésben. Fellebbezésükben helytállóan hivatkoztak arra, hogy a

munkaviszony létrejötte szempontjából nem a szerződés írásba foglalásának volt elsődleges jelentősége, hanem a felek közötti munkavégzésre irányuló megállapodás létrejöttének, figyelemmel az Mt. 42. § és 44. §-ában foglaltakra. Az írásba foglalás elmulasztása pedig az Mt. 44.§-a alapján munkavállalói hivatkozás hiányában önmagában nem érinti a munkaviszony létrejöttét, érvényességét (BH2020.310.). Mindezek alapján a másodfokú bíróság megállapíthatónak találta, hogy a felperesek az alperessel létrejött munkaviszony keretében voltak foglalkoztatva vagyónőri munkakörben.

[21] Az ítéltábla – a fentiekre tekintettel - a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (4) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatásával közbenső ítéletben állapította meg a felperesek munkaviszonyának fennállását.

[22] Azösszepszerűség elbírálására azért nem volt lehetőség a másodfokú eljárásban, mert az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja folytán nem tisztázta az anyagi pervezetés körében a felperesek által követelt munkabér különbözet bizonyításával, továbbá a szabadság igénybevétele, vagy pénzbeli megtérítésének bizonyításával kapcsolatos kérdéseket. Azösszepszerűségre tanú2 tanú a vallomásában nem tudott konkrét nyilatkozatot tenni. Az előbbiektől miatt az elsőfokú eljárást a perfelvételi szaktól kell folytatni azösszepszerűség tisztázása érdekében, figyelemmel a Pp. 522. § (1) bekezdésében a munkaügyi perekre irányadó, bizonyítással összefüggő szabályokra is.

Záró rendelkezések

[23] A Pp. 383. § (5) bekezdése alapján a másodfokú bíróság a pártfogó ügyvédi képviselőre tekintettel a Pp. 101.§ (3) bekezdése alkalmazásával rendelkezett a másodfokú perköltség tárgyában.

[24] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdésében foglalt feltételek hiányában tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2022. március 8.

dr. Orosz Andrea s.k.
a tanács elnöke

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.
előadó bíró

dr. Szalai Beatrix s.k.
bíró